

Załącznik do UCHWAŁY NR XLIX/699/2014
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE
z dnia 30.10.2014 roku

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2015 ROK

KOSZALIN - październik 2014 rok

WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania Programu są w dużej mierze kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych. Miejski Program jest realizacją zadań samorządu lokalnego oraz wpisuje się w politykę Państwa zawartą w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Stanowi równocześnie podstawę do praktycznej realizacji zadań własnych gminy i priorytetów wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi integralną część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009 – 2015” i wpisany jest w cel strategiczny nr 1 „Redukowanie zjawisk ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do marginalizacji społecznej” oraz nr 2 „Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego”.

Polityka społeczna gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień poprzez:

- 1) systematyczny rozwój działań profilaktycznych (informacyjnych i edukacyjnych),
- 2) wspieranie i zabezpieczanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą domową – w szczególności z zapewnieniem profesjonalnych form pomocy dzieciom wychowującym się w rodzinach alkoholowych,
- 3) ograniczanie dostępności do alkoholu,
- 4) wspieranie sektora pozarządowego i wolontariatu, aktywnych instytucji i środowisk lokalnych oraz współpracę z nimi.

Podstawą do nakreślenia działań w niniejszym Programie jest lokalna diagnoza dotycząca używania środków psychoaktywnych oraz wiążących się z tym problemów społecznych.

Badania zostały przeprowadzone przez Instytut Badawczy IPC Consulting z Wrocławia. Badanie miało na celu zdiagnozowanie problemów społecznych w obszarach badawczych m.in. uzależnienia (spożywanie alkoholu, palenie papierosów, używanie narkotyków, przemoc w szkole, agresja wśród młodzieży, zakres i sposób spędzania czasu wolnego i inne). Badania przeprowadzono w dwóch etapach.

Etap I – w badaniu osób dorosłych zastosowano badanie ankietowe przeprowadzone techniką CATI, tj. Computer Assisted Telephone Interview, czyli wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo. W badaniu udział wzięło 407 osób. W badaniu dzieci i młodzieży szkolnej zastosowano technikę ankiety audytoryjnej. W badaniu wzięło udział 930 uczniów z koszalińskich szkół. Dobór próby miał charakter losowy. Ponadto przeprowadzono badanie ankietowe techniką PAPI wśród nauczycieli i pedagogów pracujących na co dzień w lokalnych placówkach oświatowych w których udział wzięło 45 osób.

OPIS ZJAWISKA NA PODSTAWIE DIAGNOZY

1. Badanie ilościowe z dorosłymi mieszkańcami

W badaniach wzięło udział 408 dorosłych mieszkańców Koszalina. W próbie znalazło się nieco więcej kobiet – 53,7% w stosunku do 46,3% mężczyzn. Podział próby ze względu na

wiek pokazał, że najliczniejsi badani to 25-34-letni i 55-64-letni mieszkańcy Koszalina. Dobór respondentów ze względu na płeć i wiek odzwierciedla sytuację demograficzną w Koszalinie. 45,1% badanych miało wykształcenie wyższe, a 39,7% średnie. Ponad połowa respondentów była w związku małżeńskim, jedna trzecia wskazała, że są stanu wolnego. Jedna czwarta badanych odmówiła odpowiedzi na pytanie dotyczące dochodu, a niespełna 28% wskazało na łączny dochód w gospodarstwie domowym od 1401 zł do 3000 zł. W związku z tym, że ponad jedna trzecia zbadanych osób, to starsi mieszkańcy Koszalina nie dziwi fakt, że jedna trzecia jest na emeryturze lub rencie. 27,9% badanych odpowiedziało, że są zatrudnieni na podstawie stałej umowy o pracę, 15,2% respondentów przyznało się do samozatrudnienia, prowadzenia własnej firmy. Ponad 13% badanych wskazało na brak dochodów. Analogicznie do pytania o sytuację ekonomiczną, analiza zmiennych niezależnych w kontekście grupy zawodowej potwierdziła, że jedna trzecia mieszkańców Miasta Koszalin to emeryci i renciści. W próbie znalazło się również 17,6% przedsiębiorców, kupców, rzemieślników. 11% stanowiła grupa pracowników administracji publicznej, a po 6,9% badanych wskazało, że są obecnie bezrobotni, uczą się lub studiują.

Alkohol

- 36,5% dorosłych respondentów nigdy nie piło alkoholu,
 - Znacząco więcej kobiet niż mężczyzn deklaruje swoją abstynencję,
 - Najmniej osób pijących jest w wieku 65 lat i więcej,
 - Największe spożycie alkoholu występuje w grupie wiekowej 45-54 lat oraz w najmłodszej kategorii wiekowej – 18-24 lata.
1. Ponad 43% badanych spożywa alkohol kilka razy w roku, a ponad 40% kilka razy w miesiącu.
 2. Alkohol częściej spożywają mężczyźni i młodszy respondenci.
 3. Osoby, które deklarują, że piją alkohol, najczęściej spożywają go w domu oraz podczas uroczystości rodzinnych poza domem.
 4. Alkohol najczęściej spożywany jest w gronie rodzinnym lub ze znajomymi i przyjaciółmi.
 5. 3,1% badanych spożywa alkohol w samotności.
 6. Picie dla towarzystwa jest najczęstszym powodem spożywania alkoholu.
 7. Najczęściej spożywanym alkoholem wśród respondentów jest piwo i wino, a najmniej preferowanym alkoholem jest wódka.
 8. Mężczyźni znacznie częściej niż kobiety piją piwo. Kobiety preferują natomiast wino.
 9. Najrzadziej wybieranym alkoholem przez mężczyzn jest wino oraz drinki, natomiast przez kobiety wódka.
 10. Większość osób (80,7%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości fizycznych po spożyciu alkoholu. 2,7% osób deklaruje, że problemy te są dokuczliwe, ale szybko przechodzą.
 11. Większość osób badanych (77,2%) deklaruje, że nie odczuwa żadnych dolegliwości psychicznych związanych ze spożywaniem alkoholu. 0,4% badanych staje się agresywna lub używa przemocy po spożyciu alkoholu.
 12. 100% osób deklaruje, że nie ma problemów w relacjach z otoczeniem po wypiciu alkoholu.
 13. Jedna trzecia badanych deklaruje, że nigdy się nie upiła. Tylko raz czy dwa razy doświadczyło tego 25,1% osób. Kilka razy w życiu upiło się 39% badanych, kilka razy w roku 4,2%, a kilka razy w miesiącu tylko 0,4%.
 14. Kobiety upijają się znacznie rzadziej niż mężczyźni.

15. 63,3% osób nie doświadczyło nigdy zjawiska tzw. „urwania filmu”. Raz czy dwa razy w życiu doświadczyło tego 14,5% badanych, 19,4% kilka razy w życiu.
16. Prawie połowa badanych uważa, że w picu alkoholu należy zachować umiar. Zdecydowanie potępia picie alkoholu co dziesiąty badany. Tylko 0,7% badanych uważa, że można pić bez ograniczeń.
17. Kobiety zdecydowanie częściej są zdania, że powinno zachować się umiar w picu alkoholu. Postawa mężczyzn nieco częściej przyjmuje deklarację „wszystko jest dla ludzi”.

Palenie tytoniu

1. 23% respondentów przyznaje, że pali papierosy.
2. Najczęściej palą papierosy 45-54-latkowie.
3. Papierosy palą zarówno mężczyźni, jak i kobiety.
4. Nałogowi palacze stanowią ponad 15% próby badawczej i 69,1% osób które deklarują palenie tytoniu.
5. Wśród palących większość osób wypala więcej niż trzy paczki tygodniowo (86,2%) i do 1 paczki dziennie (46,2%).
6. 5,6% respondentów pali e-papierosy.
7. Podział palenia e-papierosów ze względu na wiek kształtuje się zupełnie inaczej niż w grupie deklarującej palenie klasycznych papierosów. Widać trend wzrostowy w młodszych grupach.
8. Ponad 88% badanych uznało, że e-papierosy są szkodliwe. Na taką odpowiedź wskazali zarówno palacze klasycznych papierosów, jak i palacze e-papierosów.

2. Badania ilościowe z młodzieżą.

Spożywanie alkoholu

1. Co najmniej 1/3 uczniów zadeklarowała, że nigdy nie piła żadnego z wymienionych rodzajów alkoholu, (piwo, wino, wódka, drinki), przy czym największy odsetek takich odpowiedzi odnotowano w odniesieniu do wina.
2. Alkoholem którego uczniowie spróbowali najwcześniej jest piwo. Z danych wynika również, że niezależnie od rodzaju trunku, pierwszy kontakt z nim miał miejsce najczęściej w wieku 16 i więcej lat (za wyjątkiem piwa, którego próbowała taka sama liczba 15- i 16-latków).
3. Analizując wiek inicjacji picia alkoholi widać, że alkoholem, którego uczniowie spróbowali najwcześniej jest piwo – 6,9% uczniów wieku od 9 do 13 lat.
4. Z danych wynika, że niezależnie od rodzaju trunku pierwszy kontakt z alkoholem miał miejsce najczęściej w wieku 15 lat
5. Odsetek badanych deklarujących, że do momentu uczestnictwa w badaniu nigdy nie próbowali alkoholu (niezależnie od rodzaju), najwyższy był wśród uczniów szkół podstawowych (84%), najniższy zaś w szkołach ponadgimnazjalnych (13,1%).
6. Co piąty badany ostatni raz alkohol spożywał w swoim, a niespełna 16% w cudzym domu.
7. Co dziesiąty pił w ogólnodostępnym miejscu takim jak np. ulica czy park, a odsetek wskazań innych miejsc nie przekroczył 6%. Uczniowie którzy ostatni raz spożywali alkohol w miejscach innych niż te wymienione w kwestionariuszu ankiety, wskazywali na takie okazje jak wesele, pobyt nad jeziorem czy na działce.
8. Zapytani o to jaki rodzaj alkoholu pili najczęściej, uczniowie wskazali piwo (43,2%). Wódkę, inne napoje alkoholowe oraz wino, wskazało odpowiednio 12,3%, 7,3% oraz 3,8% badanych.
9. Podział na płeć nie wykazał wyraźnych różnic w tym zakresie.

10. Po piwo najczęściej sięgali uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a najrzadziej dzieci i młodzież ze szkół podstawowych. W odniesieniu do pozostałych rodzajów alkoholi, sytuacja wyglądała podobnie. Taki rozkład odpowiedzi ma oczywiście związek z piciem alkoholu w ogóle co, jak wcześniej wykazano, zadeklarowało najwięcej właśnie najstarszych uczniów.
11. Niemal wszyscy badani uczniowie szkół podstawowych zadeklarowali, że w ciągu ostatnich 30 dni nie kupowali alkoholu w ogóle. Takiej samej odpowiedzi udzieliła ok. połowa gimnazjalistów oraz ponad 2/3 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
12. Zdaniem ponad 1/3 badanych każdy z wymienionych w badaniu rodzajów alkoholu jest bardzo łatwo zdobyć, przy czym dotyczy to w szczególności piwa. Tylko co dziesiąty uczeń był zdania, że nabycie go jest niemożliwe, tyle samo badanych uznało, że może to być trudne lub bardzo trudne.
Nieco więcej trudu może uczniom przysporzyć nabycie wódki (zdaniem 14,6% respondentów może to być trudne lub bardzo trudne), jednak połowa z nich jest zdania, że jej zdobycie nie sprawia problemu. Podobne opinie wyrażono o dostępności wina, które zdaniem ponad połowy uczniów można zdobyć w łatwy sposób.
13. Z poniższych danych wynika, że połowa badanych nigdy się nie upiła. Biorąc jednak pod uwagę pozostałe odpowiedzi widać, że odsetek uczniów którzy takie zdarzenie mają już za sobą, malał wraz z wiekiem (za wyjątkiem 9-latków). Najwięcej uczniów pierwszy raz upiło się mając 16 lat i więcej (16,6%), natomiast drugą w kolejności grupą są 15-latkowie (12,2%). Najrzadziej upijano się pierwszy raz w wieku 10 i 11 lat (odpowiednio 0,4 i 0,8%).
14. Spośród uczniów uczęszczających do badanych rodzajów szkół, największy odsetek młodzieży szkół ponadgimnazjalnych deklaruje, że nie upiło się zarówno w ciągu ostatnich 30 dni (55,3%), ostatniego roku (37,4%), jak i w ogóle kiedykolwiek w życiu (29,8%). U co czwartego gimnazjalisty nie pojawiły się objawy upojenia alkoholowego w ostatnim roku ani w ogóle kiedykolwiek, a u co trzeciego w ciągu ostatnich 30 dni. Niespełna 15% uczniów szkół podstawowych twierdzi, że nie odnotowała u siebie takich objawów ani w ostatnim miesiącu, roku ani kiedykolwiek. Objawy upojenia w częstotliwości 40 razy i więcej w ciągu ostatnich 30 dni, pojawiły się u 0,6% gimnazjalistów.
15. Ponad połowa młodzieży nie doświadcza negatywnych skutków picia alkoholu. Jeżeli już takie problemy się pojawiły to najwyżej 1-2 razy i najczęściej dotyczyły problemów z rodzicami (8,8%), z przyjaciółmi (7,1%) oraz zaniedbywania obowiązków szkolnych (6,2%).
16. Oceniając możliwość pojawienia się określonych konsekwencji spożycia alkoholu, uczniowie za najbardziej prawdopodobne uznali, że będą bardziej otwarci wobec innych osób, zapomną o problemach, poczują się szczęśliwi i zrelaksowani. Badani w najmniejszym stopniu obawiają się tego, że może być im trudno przestać pić oraz tego, że mogą mieć kłopoty z policją.

Palenie tytoniu i e-papierosy

1. Uczniowie oceniają, że dostęp do papierosów jest bardzo łatwy lub dość łatwy – twierdzi tak w sumie 68,3% badanych. Odmiennego zdania jest 5,5% respondentów. Zdobycie papierosów oceniane jest jako niemożliwe przez 7,1% młodzieży.
Ponad połowa chłopców i dziewcząt uczestniczących w badaniu nie widzi problemu w zdobywaniu papierosów.
2. Na łatwiejszy dostęp do papierosów wskazują uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (uważa tak w sumie 82,7% z nich). Najtrudniej jest zdobyć papierosy najmłodszym badanym,

których 1/3 uznaje to za niemożliwe, a 18% za trudne.

3. Prawie połowa badanych twierdzi, że w swoim życiu nie wypaliła ani jednego papierosa. Jednak co czwarty uczeń wypalił ich co najmniej 40. Trzecią pod względem liczebności grupę, stanowią uczniowie którzy zapalili 1-2 razy. Ani jednego papierosa nie wypaliło 46,8% chłopców oraz 45,1% dziewcząt. Chłopcy częściej poprzestawali na wypaleniu 1 – 5 papierosów (do momentu realizacji badania), natomiast dziewczęta częściej deklarowały wypalenie 40 i więcej papierosów (27,6%).
4. Najmniejsze doświadczenie z papierosami mają najmłodszy uczestnicy badania – 83% z nich deklaruje, że nigdy nie paliło papierosów. Uczniowie szkół podstawowych którzy spróbowali palenia, najczęściej zakończyli je na 10-19 papierosach (na moment realizacji badania).

3.Badanie ilościowe z udziałem nauczycieli.

1. W badaniu udział wzięło 48 nauczycieli, większość stanowiły kobiety. Najliczniejszą grupą byli nauczyciele pracujący w gimnazjach, zarówno osoby uczące w szkołach podstawowych jak i ponadgimnazjalnych, stanowiły ok. 1/5 badanych.

Nieco ponad połowę badanych stanowiły osoby z ponad 15-letnim doświadczeniem w pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną (w tym 33,3% nauczycieli z doświadczeniem ponad 20-letnim).

2. Ponad połowa badanych była zdania, że w ostatnich latach nastąpił wzrost zainteresowania wśród młodzieży stosowaniem używek.

3. Nauczyciele w większości twierdzili również, że wszystkie używki (tj. alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze) są równie szkodliwe. Biorąc pod uwagę rodzaj używki, nieznacznie częściej wskazywano na szkodliwość narkotyków. Rzadko twierdzono, że żadna z używek nie jest szkodliwa, gdy jest zażywana z umiarem.

4. Ponad połowa badanych była zdania, że uczniowie często piją i palą. Problem z używaniem alkoholu widoczny jest już w szkołach podstawowych – połowa respondentów niniejszego badania uczących w tych placówkach jest zdania, że uczniowie często sięgają po alkohol. Podobnie jest w pozostałych rodzajach szkół, jednak największy problem można dostrzec w szkołach ponadgimnazjalnych.

5. Uczniowie wszystkich rodzajów szkół palą.

6. Przyczyn sięgania po używki nauczyciele upatrują w najbliższym otoczeniu uczniów – część badanych jest zdania, że robią to dla towarzystwa lub po to, by komuś zaimponować, natomiast okresem w którym uczniowie najczęściej sięgają po używki, jest czas wolny od zajęć lekcyjnych tj. weekend i przerwy.

7. Próbuąc wyjść naprzeciw problemowi stosowania używek wśród młodzieży, szkoły podejmują szereg działań profilaktycznych. Najczęściej odbywa się to poprzez poruszanie tematów o uzależnieniach na lekcjach wychowawczych oraz realizację programów profilaktycznych.

8. Za najbardziej efektywne działania profilaktyczne uznano spotkania z ludźmi, których dotyczy problem uzależnień oraz ochronę i monitoring w szkołach.

9. Sposobem ocenionym jako najmniej efektywny w niwelowaniu problemu uzależnień stosowania używek wśród uczniów, jest zakaz opuszczania szkoły podczas przerw w lekcjach.

Agresja i przemoc rówieśnicza

1. Zdaniem badanych nauczycieli za zachowaniami agresywnymi oraz stosowaniem przemocy wśród uczniów najczęściej stoją problemy w domu. Drugą przyczyną, wskazywaną przez połowę badanych, jest chęć podniesienia własnej samooceny oraz pozbycie się kompleksów.
2. Formy agresji, z jakimi nauczyciele spotykają się w szkołach najczęściej, to przeklinanie i przezywanie/wyśmiewanie. Jako zachowania, z którymi badani spotykają się najrzadziej, wskazano zamykanie w pomieszczeniach, bójki oraz kradzieże. Rodzaj szkoły nie różnicuje w dużym stopniu częstotliwości występowania większości form agresji.
3. Warto jednak zwrócić uwagę, że izolacja ucznia z grupy, częściej ma miejsce w szkołach ponadgimnazjalnych. Z kolei straszenie, groźby czy niszczenie rzeczy, rzadziej dotyka uczniów gimnazjów.
4. Dzieci uczęszczające do szkół podstawowych, częściej niż w pozostałych placówkach, narażone są na takie zachowania jak popychanie czy szturchanie. Częściej też uczestniczą w bójkach.
5. Osobą, do której uczniowie najczęściej zwracają się z problemem przemocy w szkole, według deklaracji 64,6% badanych nauczycieli, jest wychowawca. Zaufaniem młodzieży cieszy się również szkolny psycholog/pedagog.
6. W większości szkół, realizowane są programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałaniu przemocy. Najczęściej osobą odpowiedzialną za zaprojektowanie szkolnego programu profilaktycznego jest pedagog szkolny. Sam program w większości przypadków jest poddawany ewaluacji, która najczęściej odbywa się poprzez zastosowanie ankiety (skierowanej do uczniów i/lub ich rodziców). Poza wdrażaniem własnych programów, szkoły biorą udział w gminnych programach profilaktycznych.
7. Za najbardziej skuteczny, nauczyciele uznają gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (12,5%), choć należy podkreślić, że różnice w ocenach programów nie były znaczne (gminny program przeciwdziałania przemocy – 10,4%, gminny program zwalczania narkomanii – 8,3%).

Niniejsza diagnoza problemów daje kompleksowy obraz zjawiska stosowania środków psychoaktywnych jakim jest alkohol i papierosy. Diagnoza potwierdza, iż statystycznie więcej problemów społecznych i zdrowotnych powodują osoby, które nadużywają alkoholu, a nie jeszcze uzależnione. Analiza wyników badania pozwala sformułować zalecenia i możliwe środki zaradcze.

Wyniki diagnozy pokazują też jasno, iż dotychczasowe działania profilaktyczne wpłynęły na zwiększenie samoświadomości społeczności lokalnej w sferze wiedzy na temat form wsparcia (35,3% w sytuacji zaistniałego problemu związanego z nadużywaniem alkoholu zwróciłaby się do specjalisty ds. uzależnień)

Profilaktyka uzależnień i innych niepożądanych zjawisk występujących w danej społeczności, to bardzo ważny obszar działań każdego samorządu lokalnego. Starania te mają na celu zmianę postaw ludzi używających substancji psychoaktywnych. Jest to proces, który musi integrować działania wielu instytucji. Tylko aktywna współpraca różnych organów

zajmujących się przeciwdziałaniem problemowi picia alkoholu i zażywania narkotyków, daje szansę na stworzenie spójnych i wieloaspektowych programów profilaktycznych. Do działań tych muszą zostać włączone również rodziny, zakłady pracy, szkoły, środowiska rówieśnicze młodzieży, jak i całe lokalne społeczności.

Ponadto Program opiera się również na rekomendacjach i priorytetach dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia, Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Koszalina na lata 2013 -2015” przyjęty uchwałą Nr XXVIII/433/2013 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 lutego 2013 roku.

Działania zawarte w Programie finansowane są w 100% ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Koordynacja działań ujętych w Programie prowadzona jest przez Pełnomocnika ds. Uzależnień.

W obszarze działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Gmina Koszalin od 2002 roku należy do Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących i Dużych Miast, koordynowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

CEL PROGRAMU

Celem realizacji działań zawartych w programie jest konsekwentne ograniczanie wśród mieszkańców Koszalina popytu na środki psychoaktywne, w szczególności alkohol oraz minimalizacja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem tych środków. W osiągnięciu efektywności wskazanego celu służyć będzie realizacja zadań wyszczególnionych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok.

SZCZEGÓŁOWA REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem , osób uzależnionych oraz współuzależnionych poprzez:

- a/ wspieranie dostępności do oddziaływań terapeutycznych – program after care,
- b/ wspieranie działalności specjalistycznych poradni, punktów informacyjno konsultacyjnych,
- c/ wspieranie programów wczesnej terapii dla osób bezdomnych oraz osób wychodzących z bezdomności, osób potrzebujących pomocy zagrożonych uzależnieniem,
- d/ wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób prowadzących terapię, pracujących w poradniach specjalistycznych,
- e/zlecenie biegłym z listy Sądu Okręgowego w Koszalinie dokonywania badań w przedmiocie uzależnienia zlecanych przez komisję rozwiązywania problemów alkoholowych,
- f/ realizację zajęć terapeutycznych dla rodzin dotkniętych alkoholizmem odbywających się w ramach obozów socjoterapeutycznych realizowanych przez Klub Abstynenta oraz Pielgrzymkach Trzeźwościowych,
- g/ zakup usług na realizację programów ponadstandartowych w zakładach opieki zdrowotnej,
- h/ wspieranie programów terapeutycznych dla osób z podwójną diagnozą,

i/ wspieranie działań wczesnej interwencji dla osób przebywających i opuszczających izbę wytrzeźwień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez :

- a/ wspieranie działań pomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym procedury „Niebieska Karta”, działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- b/ wspieranie działań o charakterze interwencji kryzysowej,
- c/ zwiększanie dostępności do zorganizowanych form pomocy specjalistycznej (m.in.: punkty konsultacyjno-interwencyjne, grupy wsparcia, grupy socjoterapeutyczne,
- d/ zapewnienie dostępności i skuteczności różnorodnych form pomocy dla rodzin w których występują problemy uzależnień , m.innymi prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych w tym programy DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików),
- e/ motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego w ramach zadań i procedur miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- f/ wspieranie funkcji opiekuńczo – wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży m.innymi poprzez wspieranie i dofinansowanie działań na rzecz prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychoterapeutycznych, socjoterapeutycznych w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy uzależnień.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez :

- 1) wspieranie realizacji programów profilaktycznych w ramach profilaktyki szkolnej na rzecz dzieci i młodzieży, w szczególności w placówkach oświatowo – wychowawczych,
- 2) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież szkolną, służących promocji zdrowego stylu życia:
 - a/ doposażanie i wyposażanie ogólnodostępnych placów zabaw w szczególności będących w zasobach komunalnych,
 - b/ organizację i współorganizację zajęć na basenie (wejścia za 1 zł),
 - c/ organizację i współorganizację Akcji Zima i Akcji Lato,
 - d/ organizację i współorganizację imprez promujących zdrowy styl życia,
 - e/ wspieranie uczniowskich klubów sportowych prowadzących zajęcia pozalekcyjne na terenie szkół oraz prowadzenie działań sportowo edukacyjnych w obiektach sportowych poprzez animatorów sportu.
- 3) wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności wychowawczych rodziców poprzez organizację spotkań z rodzicami w szkołach i poza nimi w ramach programu „Szkoła dla Rodziców” oraz w ramach programów profilaktyczno edukacyjnych „Uniwersytet dla Rodziców”,

- 4) prowadzenie edukacji publicznej na rzecz mieszkańców (m.in.: wydawnictwa informacyjne, edukacyjne, media, kampanie profilaktyczne o zasięgu miejskim, regionalnym oraz ogólnopolskim, seminaria, konferencje),
- 5) wspieranie wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z programami profilaktycznymi – z rodzin pozostających pod opieką MOPS oraz rodzin wielodzietnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez :

- 1) współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, osobami fizycznymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- 2) dofinansowanie bieżącej działalności jednostek realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień m.in. dofinansowanie do bieżących napraw i drobnych remontów, dofinansowanie do opłat czynszowych, dofinansowanie do opłat za abonament telefonów informacyjnych oraz Internetu,
- 3) organizację i współorganizację szkoleń dla: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej , liderów AA, członków MKRPA , kuratorów sądowych , animatorów sportu w zakresie uzależnień i przemocy,
- 4) wspomaganie Miejskiej Policji w zakresie :
 - a/ działań prewencyjnych podejmowanych na rzecz mieszkańców miasta w szczególności dzieci i młodzieży szkolnej, przez ograniczenie zjawisk patologicznych w zakresie uzależnień,
 - b/ działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców udział w ogólnopolskich, regionalnych i miejskich kampaniach dot. trzeźwości na drogach,
 - c/ realizacji kolejnej edycji programu PRO FUTURO - Na przyszłość,
 - d/ organizowania specjalistycznych szkoleń z zakresu problematyki alkoholowej dla kierowców zawodowych w szczególności kierowców służb komunalnych.

5. Ograniczanie dostępności do alkoholu, w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie przez członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych cyklicznych kontroli w punktach podawania i sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- 2) ograniczenie dostępności do alkoholu poprzez bezwzględne przestrzeganie, w okresie obowiązywania programu, ustalonej stosownymi uchwałami Rady Miasta Koszalina, liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Koszalina.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja Programu oraz zadań własnych gminy w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom koordynowana jest przez Pełnomocnika ds. Uzależnień.
2. Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Prezydent Miasta składa Radzie Miejskiej corocznie sprawozdanie z wykonania zadań ujętych w Programie.
4. Zadania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, należące do sfery zadań publicznych zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, będą realizowane w oparciu o zapisy tejże ustawy.

6. Projekt wydatków związanych z realizacją Programu

LP.	Nazwa zadania	Planowane wydatki w 2015 roku
1.	Formy spędzania czasu wolnego , profilaktyka edukacyjna.	962 450
2.	Wspomaganie działań Policji	50 000
3.	Wspieranie organizacji pozarządowych , kościoła katolickiego oraz innych związków wyznaniowych, jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji zadań wynikających z programu	900 000
4.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koszalinie	92 000
5.	Programy Terapeutyczne	262 000
6.	Pozostałe wydatki	5 000
RAZEM :		2 271 450

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KOSZALINIE

1. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „MKRPA” uczestniczą w:
 - a) posiedzeniach plenarnych (odbywających się raz w miesiącu),
 - b) posiedzeniach motywacyjnych (w składach trzyosobowych raz w miesiącu),
 - c) posiedzeniach problemowych w zależności od ilości spraw,
 - d) przeprowadzaniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w składach trzyosobowych, każdy zespół po dwie kontrole w miesiącu).
2. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Komisji :
 - a) za każdy udział w plenarnym posiedzeniu dla Przewodniczącego Komisji - 5%,
 - b) za każdy udział w plenarnym posiedzeniu dla Członka Komisji - 3%,
 - c) za każdy udział w zespole motywacyjnym dla Członka Komisji i Przewodniczącego - 8%,

- d) za udział w posiedzeniach problemowych tj.: (opiniowanie wniosków, udział w postępowaniu sądowym za zgodą Przewodniczącego Komisji, udział w posiedzeniach i pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie powołania dla Członka Komisji i Przewodniczącego), łącznie 2%,
 - e) za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg harmonogramu kontroli zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Koszalina dla Członka Komisji i Przewodniczącego - 5%,
- aktualnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
3. W przypadku nieobecności członka Komisji, na posiedzeniach wymienionych w punkcie 2 od a do d, oraz za nieobecność podczas kontroli - punkt e, członek Komisji nie otrzyma wynagrodzenia.
 4. Podstawą do wypłaty wynagrodzeń dla członków MKRPA stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego MKRPA zestawienie liczby posiedzeń wraz z listami obecności, przedłożone Prezydentowi Miasta Koszalina, w terminie do dnia 5-tego każdego miesiąca.
 5. Wypłata wynagrodzeń dokonywana będzie na podstawie list wypłat w Kasie Urzędu Miejskiego do 15-tego dnia każdego miesiąca.
 6. Na wniosek członka MKRPA wynagrodzenie będzie płatne przelewem na wskazane przez niego konto.

REALIZATORZY I WSPÓŁREALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - bierze udział przy konstruowaniu i realizacji miejskiego programu, opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, podejmuje działania zmierzające do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu, dokonuje kontroli placówek handlujących alkoholem.
2. Pełnomocnik ds. Uzależnień – pełni funkcję koordynatora realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Placówki oświatowe : szkoły, Miejska Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno – edukacyjną, programy dla rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – realizują pracę socjalną z rodzinami z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie, motywuje do podjęcia leczenia, organizuje wypoczynek letni dla dzieci, udziela pomocy osobom , które podjęły leczenie odwykowe, w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego udziela pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje przemoc a także udziela pomocy i wsparcia grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym w ramach Klubu Integracji Społecznej .
5. Komenda Miejska Policji w Koszalinie - pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie , egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi spotkania z młodzieżą szkolną, prowadzi akcje skierowane do kierowców.
6. Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich – orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
7. Straż Miejska – kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem w zakresie ładu i porządku publicznego, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

8. organizacje pozarządowe, instytucje miejskie oraz kościoły i związki wyznaniowe – realizują statutowe zapisy w zakresie uzależnień (w ramach otwartego konkursu ofert).
-

Opracował :

1/ Pełnomocnik ds. Uzależnień

Małgorzata Borek

przy współudziale Członków Miejskiej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie:

1. Bogumiła Szczepanik – Przewodnicząca
2. Stefan Romecki - Wiceprzewodniczący
3. Andrzej Myzik członek
4. Ludomira Kałus członek
5. Damian Kulczycki członek
6. Zbigniew Cieślik członek
7. Wioletta Knapik członek
8. Ewa Antoszak członek
9. Teresa Rudzińska członek

Przewodniczący Rady Miejskiej

Stefan Turowski